

Kopimottaker:
Statsforvalteren I Østfold Buskerud Oslo Og Akershus
Postboks 325
1502 Moss

Vår dato: 20.12.2024
Vår referanse: 24/62849 - 4
Deres dato: 10.06.2024
Deres referanse:

Vedtak - klage på vedtak om driftsenhet - gnr. 76 bnr. 8, gnr. 50 bnr. 2 og gnr. 76 bnr. 18 i Nesbyen kommune

Sammendrag: Klagen på Statsforvalterens vedtak avvises på grunn av manglende rettslig klageinteresse.

Landbruksdirektoratet viser til oversendelse av klagesak 10. juni 2024 fra Statsforvalteren i Oslo og Viken (nå Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, og heretter kalt Statsforvalteren). Klagen fra Kristian Sjong 22. april 2024 gjelder Statsforvalterens vedtak 4. april 2024 om at gnr. 76 bnr. 8 ikke inngår i driftsenhet med gnr. 50 bnr. 2 m.fl. i Nesbyen kommune.

Sakens bakgrunn, eier- og eiendomsforholdene i saken er kjent for partene, de gjengis derfor ikke. Bente Sjong ønsker å selge gnr. 76 bnr. 8 uavhengig av den øvrige landbrukseiendommen gnr. 50 bnr. 2 m.fl. Statsforvalterens vedtak som går ut på at gnr. 76 bnr. 8 ikke inngår i driftsenhet med gnr. 50 bnr. 2 m.fl. er påklaget av Kristian Sjong. Det er bestridt mellom partene om han har rettslig klageinteresse.

Landbruksdirektoratet bemerker

Statsforvalteren er avgjørelsesmyndighet i driftsenhetssaker, jf. forskrift om overføring av myndighet til kommunen m.fl.¹ § 3 første ledd nr. 4. Landbruksdirektoratet er klageinstans for slike vedtak, jf. forskrift om overføring av myndighet til kommunen m.fl. § 9. Etter forvaltningsloven (fvl.) § 34 kan klageinstansen prøve alle sider av saken, og ta hensyn til nye omstendigheter. Klageinstansen skal vurdere klagers synspunkter og sørge for at saken er så godt opplyst som mulig før det fattes vedtak, jf. fvl. § 33. Klageinstansen kan selv fatte nytt vedtak i saken, eller oppheve vedtaket og eventuelt sende saken tilbake til underinstansen for helt eller delvis ny behandling.

Statsforvalterens vedtak er fattet 4. april 2024, klagen er datert 22. april 2024. Klagen er rettidig fremsatt, jf. fvl. § 36 tredje ledd.

Klagerett

Det er bestridt om Kristian Sjong har klageinteresse i saken. Statsforvalteren har ikke tatt stilling til spørsmålet i oversendelsen til Landbruksdirektoratet.

¹ FOR-2003-12-08-1479

Etter fvl. § 28 første ledd kan enkeltvedtak påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken. Saken gjelder spørsmålet om flere registerenheter inngår i driftsenhet etter jordlova (jl.) § 12 sjette ledd. Kristian Sjong eier ikke registerenhetene, og er heller ikke kjøper av gnr. 76 bnr. 8. Det er heller ikke opplyst om at han har bruksrettigheter i registerenhetene.² Vi vurderer derfor at han ikke har klagerett som part i saken.

Kristian Sjong har imidlertid gjort gjeldende at han gjennom arverett og odels- og åsetesrett har klageinteresse i saken.

Spørsmålet er derfor om Kristian Sjong har rettslig klageinteresse etter fvl. § 28 første ledd.

Det fremgår av lovforarbeidene at rettslig klageinteresse motsvarer rettslig interesse i tidligere gjeldende tvistemålsloven § 54.³ Vurderingen er videreført i tvisteloven § 1-3 nr. 2, hvoretter saksøker må påvise et reelt behov for å få kravet avgjort. Spørsmålet om behovet er reelt avgjøres etter en samlet vurdering av kravets aktualitet og partens tilknytning til det. Om det foreligger rettslig klageinteresse etter forvaltningsloven må derfor vurderes konkret med utgangspunkt i om Kristian Sjong berøres av vedtaket. Av rundskrivet til jordlova fremgår det at det ikke kreves at vedtaket må ha rettslige konsekvenser for klageren, det er tilstrekkelig at klagerens interesser er av en slik art og styrke at det er rimelig at han får vedtaket prøvet av et overordnet organ.⁴ Som eksempler er det i rundskrivet til jordlova blant annet nevnt at nabo kan ha rettslig klageinteresse der fradeling vil gi direkte og konkret påregnelige ulemper av en viss tyngde og et visst omfang for utøvelsen av hans eller hennes landbruksvirksomhet.

Av rundskrivet til jordlova fremgår det at en odelsberettiget ikke har klagerett på bakgrunn av sin odelsrett, annet enn, etter praksis i saker der det skjer en deling som medfører at eiendommen mister sin karakter av å være en odelseiendom, og der fradelingen innebærer at den odelsberettigede mister muligheten til å overta odelseiendommen med bygninger.⁵ Vi vurderer imidlertid at omsøkt deling ikke omfattes av tilfellet som er beskrevet i rundskrivet. Uavhengig av arealet som utgjør gnr. 76 bnr. 18, er arealkravet i odelslova § 2 første ledd oppfylt for gnr. 50 bnr. 2 m.fl. Vi legger til grunn at Kristian Sjong ikke klagerett på bakgrunn av eventuell odels- eller åsetesrett.

Landbruksdirektoratet vurderer at Kristian Sjongs tilknytning til eieren av registerenhetene, og eventuelle arverettslige interesser i de berørte registerenhetene, ikke gir tilstrekkelig tilknytning. Kristian Sjong har ikke eier- eller bruksrettigheter i de aktuelle registerenhetene, og vi kan heller ikke se at saken direkte berører hans nåværende rettsstilling. Vi kan heller ikke se at Statsforvalterens vedtak direkte medfører andre konkret påregnelige ulemper for ham, som tilsier et reelt behov for å få klagen prøvet. Vi kan heller ikke se andre rimelighetsgrunner som tilsier at klagen bør realitetsbehandles.

Landbruksdirektoratet avviser klagen fordi Kristian Sjong ikke har rettslig klageinteresse i saken, jf. fvl. § 34 første ledd.

² Rundskriv M-2021-2 punkt 2.2

³ Ot.prp. nr. 38 (1964-1965) side 99

⁴ Rundskriv M-2021-2 punkt 2.2

⁵ Rundskriv M-2021-2 punkt 2.2

Vedtak: Klagen på Statsforvalterens vedtak avvises på grunn av manglende rettslig klageinteresse.

Dette innebærer at Statsforvalterens vedtak i driftsenhetsspørsmålet blir stående.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages etter fvl. § 28 tredje ledd av den vedtaket retter seg mot. Klagen skal fremsettes til Landbruksdirektoratet. Klagefristen er tre uker. Landbruks- og matdepartementet er klageinstans. Retten til innsyn i sakens dokumenter fremgår av fvl. § 18 og § 19.

Videre bemerker Landbruksdirektoratet at gnr. 76 bnr. 8 ifølge kommunen er regulert til næringsformål i kommuneplanens arealdel. Det fremgår av jl. § 2 første ledd bokstav b nr. 1 at jl. § 12 blant annet ikke gjelder i områder som i bindende arealdel av kommuneplanen er utlagt til bebyggelse og anlegg. Næringsbebyggelse er et underformål av bebyggelse og anlegg, jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 11-7 nr. 1. Statsforvalterens konklusjon medfører ingen realitetsendring her.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefthing
seksjonssjef

Henrik Thode Kristoffersen
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Svensson Nøkleby Advokatfirma Postboks 294 Bragernes 3001 Drammen
Ans

Kopi til:

Advokatfirmaet Buttingsrud Da Postboks 3018 3501 Hønefoss
Nesbyen Kommune Alfarvegen 117 3540 Nesbyen
Statsforvalteren I Østfold Postboks 325 1502 Moss
Buskerud Oslo Og Akershus